

98

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

AL. CALISTRAT

LUPTA PENTRU FOC

EDITATĂ
DE REVISTA
ȘTIINȚA
TEHNICĂ

★★

AL. CALISTRAT

LUPTA PENTRU FOC

★ ★

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

Dragi cititori,

*Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice
cu privire la acest roman și la prezentarea lui grafică.*

*Adresa noastră este : Colecția „Povestiri științifico-fantas-
tice” a revistei „Știință și tehnică”, Casa Științei, Piața
Științei nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.*

**MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ**

**MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIAȚE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE**

Coperta-desen : D. IONESCU

LUPTA PENTRU FOC

(rezumatul capitolelor precedente)

Inginerul Andrei Vuia, pornind de la premisa că sunetele pot lăsa impresiuni care să se mențină într-un material sensibil, cum ar fi rocile de natură vulcanică, pune la punct un aparat, numit detector sonic, menit să retransforme aceste impresiuni în unde sonore. Izolându-l astfel, impresiunile întâmplătoare făcute pe un asemenea material, chiar și în timpurile cele mai îndepărtate, pot fi ascultate datorită invenției sale.

Doi prieteni ai inginerului, arheologul Virgil Stanca și speoloaga Mariana Savu, își dau seama de însemnătatea acestei invenții pentru cunoașterea trecutului cel mai îndepărtat al societății umane și hotărăsc să experimenteze, împreună cu inginerul Vuia, detectorul sonic, într-un loc izolat din munți, unde a existat, după toate probabilitățile, o așezare străveche a primilor oameni. Însoțiți de ghidul Ștefan Rogobete și înzestrați cu o aparatură de cea mai bună calitate, ei ajung la Peștera Albastră, situată într-o regiune vulcanică, unde probează detectorul sonic. După unele încercări neconcludente, experiențele sînt încununete de succes și aparatul retransmite o seamă de sunete, de cuvinte simple, care dat fiind urmele de cultură materială descoperite în peșteră sînt datate de arheolog ca avînd o vechime de cîteva sute de mii de ani. În timpul experimentării, speoloaga, făcînd o explorare într-o grotă alăturată care formează un fel de cameră fotografică naturală, asistă la un fenomen uluitor. Peretele din fundul grotii, luminat de lanterna ei puternică, începe să se „develo-

peze" sub influența unor emanații de vapori de amoniac, dând la iveală pentru un scurt răstimp o serie de imagini. Ea își cheamă prietenii și ei văd aievea scene din viața oamenilor străvechi, luptele lor cu urșii cavernelor etc. Din fotografiile și notele pe care le iau, precum și din impresiunile sonore detectate de aparatul lui Vuia, ei redactează o povestire intitulată „Ceata lui Hro”, în care evocă viața primilor oameni.

Hro este șeful unei cete de ființe umane, care au părăsit pentru prima dată pădurile spre a se stabili în peșteri.

(Continuare din numărul trecut)

Vinătorii cetei prinseră curaj și se apropiară la rîndul lor. Amețit și mai tare din cauza apariției atitor adversari, Grizu se învîrți pe loc fără să mai atace, în timp ce loviturile curgeau potop din toate părțile. Căzu moale pe labele din față.

Hro se apropie. Prinse ghioaga cu ambele mâini, cu degetele mari cuprinzînd coada întocmai ca un inel și începu s-o rotească cu putere, apoi o trînti cu o forță năprasnică în capul ursului, încît pămîntul vibră ușor de puterea loviturii.

Se auzi un trosnet sec, iar prin craniul crăpat al fiarei se văzură creierii. Unul dintre bărbați, lacom și fără să respecte legea codrului, se repezi să mănince. Dar cu o ultimă zvicnitură laba fiarei îl izbi cu atîta putere, încît îl trînti cu coastele rupte la vreo zece metri.

— Hro ! Hro ! își strigă vinătorul numele și izbi din nou capul ursului zdrobindu-l. Eu sînt Hro cel puternic, care l-a învins pe sîngerosul Grizu. Și puse piciorul pe trupul fiarei răpuse.

— Hro ! Hro cel puternic ! începură să strige și ceilalți numele învingătorului. Hro l-a învins pe Grizu ! Hro este stăpînul lui Grizu !

Se dădură înapoi, căci primul care avea dreptul să-și potolească foamea din trupul vînatului era învingătorul.

Făcură apoi cerc în jurul cadavrului. Se prosternară în fața fiarei răpuse, căci îl știau pe Grizu puternic și stăpîn al codrului și vîgăunilor. Ei îl mincau acuma, dar alt Grizu avea să vie înapoi ca să-i mănince pe ei și avea să fie din nou luptă, așa acuma și pînă la sfîrșit, cît aveau să fie oameni în codru.

Femeile și copiii se adunaseră în cerc, ceva mai departe, așteptînd să li se dea și lor din sîngele și carnea vînatului. Vinătorii apucaseră fiecare cite o piatră ascuțită, culeasă anume pe vadul izvorului, și începură să spintece anevoie fiara. Îl desprinseseră încet blana, pe care o luă Hro și se înfășură în ea. Și abia spre seară începură cu adevărat ospățul cu carne crudă. Dar înserarea se lăsa cu repeziciune, așa că fiecare luă cu el cît putu din carnea acestui vînat neașteptat și se retrase în copacul unde-și avea culcușul.

Din ziua aceea, Hro rămase vînatul stimat de cei din jurul său. Cetele de prin copacii învecinați se uniră cu ceata lui, iar bărbații, care

învăţaseră cu încetul să ţină măciucile în feiul lui Hro, aveau mai multă putere în luptă. Văzură însă că lemnul se frînge uşor şi că piatra e mai dură. Dar piatra era puţină în pădure. Şi atunci Hro hotărî să pornească cu toţii pe firul izvorului, prin pădure, în căutarea hranei, a unui loc unde Viiha nu pustieşte ţinutul iarna cu suflarea lui îngheţată,

LA MARGINEA PĂDURII

Înaintarea cetei lui Hro prin pădure era anevoioasă. Desişul, dar şi frica de necunoscut îi făceau să meargă cu băgare de seamă. Ici şi colo întâlneau cete izolate de oameni, cu care se luptau uneori şi pe care-i învingeau, căci ei ştiau să minuiască armele mai bine.

Se făcu lumină şi întuneric de multe ori, iar Oooh strălucitorul îi se arătase binevoitor. Într-o zi, cam pe vremea cînd vişorosul Viiha începu să sufle din crestele întunecate ale munţilor, ajunseră la marginea pădurii. În faţa lor se deschidea o vale nu prea largă, dar care li se păru nemaipomenit de luminoasă după traiul în umbra pădurii.

Izvorul devenise un năvalnic riu de munte. Pe peretele dinoptrivă al văii, văzură resfrîngîndu-se razele strălucitorului Oooh şi îşi făcură atunci socoteala că acolo îi vor găsi în fiecare zi lumina şi căldura. Trecură apa şi urcară pe una dintre cele două terase ale văii. Cei mai îndrăzneţi urcară şi pe a doua, care era mai adăpostită. Cînd se lăsă însă seara, se retraseră tot în pădure, făcîndu-şi culcuşul în copacii bătrîni.

Încetul cu încetul, începură să se avînte mai mult pe vale. Şi cînd primele zile de iarnă începură cu fulgure îngheţată, îndrăzniră să miie peste noapte în peşterile care se deschideau în inima stîncilor.

Aşa începu o nouă viaţă pentru ceata lui Hro.

Existenţa la adăpostul peşterilor era mai uşoară decît în culcuşurile din pădure. Ceata era ferită de ploile reci ale toamnei, de vînturile îngheţate ale iernii şi atunci cînd gerurile erau mai năprasnice se refugiau în cea mai ascunsă grotă a peşterii, unde se grămădeau unii peste alţii ţinîndu-şi astfel cald. Numărul copiilor creştea pe zi ce trece şi dacă n-ar fi fost Grizu, care căuta şi el adesea adăpostul peşterilor, sau hiena Kviau şi mai rar tîgrul cu patru colţi ca nişte săbii, atunci viaţa le-ar fi fost oarecum tihnită.

Anii treceau. Ceata nu se mai avînta decît foarte rar în pădure şi atunci numai pe la marginea ei, în căutare de poame şi rădăcini. Vîntătorii, care îşi mai învăţaseră meşteşugul, mergeau ceva mai departe, dar atunci numai cu băgare de seamă şi în grupuri, căci pădurea le rămînea duşmană.

Într-o dimineață de început de vară, atunci când copacii dădură primii muguri, bărbații din ceata lui Hro porniră la vânătoare.

— Fano, cerbul cu coarne rânuroase a venit cu ceata lui ! spuse Hro la sfatul vânătorilor. Fano cerbul aduce pe urmele sale pe Hairh, țigrul cu colți albi și tăioși. Fano cerbul trebuie să plece !

— Ceata are nevoie de carne ! ridică glasul un vânător mai tânăr. Noi să-l ținem pe Fano cerbul și pe alt Fano cerbul și încă unul. Din carnea lui vom minca noi, vor minca copiii și se vor face mari și vânători puternici.

— Ohm !, vânătorul cel tânăr, nu știe ce spune ! mirii aspru Hro. Cum o să prindem pe Fano cel repede de picior ? Fano nu stă la luptă ca să-l răpunein. Hairh, îl prinde pe Fano în goană. Ohm nu știe să fugă ca Hairh. Fano trebuie să plece !

— Ohm, vânătorul cel tânăr, îl poate prinde pe Fano, și încă o dată pe Fano și încă unul dacă toată ceata face ce spune el ! spuse tânărul și se ridică în picioare din cercul vânătorilor care stăteau chirciți la sfat.

Hro se ridică și el furios, rotindu-și ghioaga temută de toate vietățile pădurii.

— Hro ! Hro ! strigă el. Hro cel puternic, el l-a ucis pe Grizu și i-a luat blana, Hro aduce carne pentru ceată, Hro cere ascultare sau luptă !

Ohm era mai înalt ca Hro. Trupul lui tânăr și vinjos era acoperit cu mai puțin păr decît al celorlalți bătrîni. Mergea mai drept, miinile îi erau mai puțin lungi, sprincenele mai puțin stufoase și fruntea mai puțin teșită. Privirile, deși aspre, scăpărau de o lumină vie, în care se citeau înțelegerea și frămîntarea neconținută a gîndului.

— Hro este puternic ! spuse tânărul vânător. Hro este viteaz ! Și Ohm este puternic și nu știe de frică, mai spuse el, dar nu vrea să lupte cu Hro ! Ohm vrea să-l vîneze pe Fano !

Sfatul vânătorilor se împărți în două tabere. De o parte erau bătrîinii, cei de-o vîrstă cu Hro, care-l știau de frică. În cealaltă tabără erau tinerii, copiii născuți în peșterile din coasta muntelui, care-i țineau partea lui Ohm.

— Ohm, vânătorul cel tânăr, are dreplate ! strigau ei. Îl vînam pe Fano cerbul cel sprinten, și carnea lui va indeslula ceata.

Lui Hro îi clănțăniră dinții de furie. Îi vedea pe tinerii din ceată ridicîndu-se, zi de zi, mereu mai mulți. Bătrîinii, ațiția cîți mai rămăsese dintr-ai lui, se duceau rînd pe rînd în străfundurile peșterii.

¹ În momentul în care a trebuit să scriem numele acestui tânăr vânător, am stat la îndoială între forma *Oohm* și *Ohm*, deoarece vocala *o* avea în impresiunile redade de detectorul sonic o lungime intermediară. Pentru simplificare, am ales totuși această din urmă formă, care seamănă cu numele celebrului fizician, deși n are nici o legătură cu el (Virgil Stanca).

de unde nu mai reveneau. Și, cu toată vitejia lui, se temea de tineri, mai ales de Ohm, care în fiecare zi născocea ceva nou și care nu se sfia de nimeni. Curajul său îi inspira respect lui Hro. Își amintea de după-amiaza fierbinte de vară când se adunaseră nori grei de furtună peste vale. Așa se întâmpla atunci când Oooh își revărsa mai amar-nic văpaia razelor lui. Atunci începeau bubuiturile care sculurau stincile și dintre norii negri plesnitori de foc izbeau muntele.

Ceata se adăpostise speriată sub copacii stufoși de la marginea pădurii. Tunetul hăulea pe vale, iar copacii se agitau în bătaia vântului. Și atunci cerul se despică, iar Oooh se prăbuși ca un șarpe de foc pe copacul sub care se chinciseră cei mai mulți vânători. Copacul prinse să ardă ca o făclie, iar oamenii de sub el rămăseră pe loc, chirciți și negri, arși de dogoare.

Înspăimântată, ceata se năpusti în tot felul de adăposturi, spre a se depărta de copacul incendiat. Numai Ohm se repezi să cuprindă flacăra, să o rețină. Neștiutor, voia să o cuprindă în palme, dar dogoarea arsurii îl făcu să se schimonosească de durere.

Din ziua aceea, cuvântul lui Ohm avea greutate în ceată, căci el fusese primul care a încercat să prindă flacăra, pe puiul lui Oooh, și s-o supună oamenilor.

— Ohm, vânătorul cel tânăr, vrea să-l vineze pe Fano, spuse furios Hro. Dar Fano va fugi și va fugi și vînatul din vale, și atunci ceata va pieri de foame...

— Hro cel puternic să vineze în vale, răspunse atunci Ohm, iar eu cu câțiva vânători îl vom fugări pe Fano cerbul. Și de nu-l vom prinde, tot noi va trebui să dăm hrana care va lipsi cetei...

Sfatul se termină. Vânătorii se pregătiră de plecare. Hro cu cei ai lui, înarmați cu bîte, o luară în jos pe vale. Acolo era locul unde veneau adesea și oamenii din altă ceată, aceea a lui Haro, care-l prăseră pe puiul lui Oooh, flacăra vie și dătătoare de căldură.

Ohm strînse în jurul său pe toți cei de-o seamă cu el și mai adună și pe băietanii mai răsăriți ai cetei, care aveau să intre curind în rindul vânătorilor. Se traseră spre marginea pădurii ca să țină sfat.

— Fano este sprinten, începu Ohm sfatul. Noi nu-l putem ajunge cu ghioagele noastre. Dacă Fano sare de pe peretele de stîncă în fundul prăpastiei, atunci vânătorii îl pot lua de acolo și să-i mănînce carnea. Fano trebuie să sară de pe peretele de stîncă. Așa spune Ohm, vânătorul cel tânăr.

— Oooh îl trimite pe Fano să sară de pe peretele de stîncă! spuse atunci un altul dintre vânători.

— Să-l căutăm pe Fano, cerbul cel sprinten, spuse Ohm.

Porni și ceata celor tineri. Ohm pășea în fruntea alor săi, înarmați cu o ghioagă grea și puternică, mai puternică decît a lui Hro.

De cînd era copil se obișnuise să culeagă pietrele cele mai tari și mai ascuțite din care-și făcea tot felul de unelte de joacă. Cu vremea, toată ceata știa că răzuitoarele și cuțitele de piatră ale lui Ohm erau cele mai bune și mai ascuțite. Le așchia răbdător pînă lua forma pe care o dorea el. Își făcea mici topoare de piatră cu care începuse să cioplească lemne și pe care le arunca cu dibăcie în vinatul mic, pe care-l doboră în felul acesta.

Într-o zi, pe cînd privea îndelung ghioaga de lemn cu capul format dintr-o rădăcină lustruită de vreme, îi veni în minte să pună în locul lemnului de la un capăt o bucată de piatră, așa cum știa el să aleagă. Căută o cracă groasă și tare și legă la capătul ei mai gros, cu curele din piele de capră, un topor de piatră dintre acelea făcute de el. Cumpăni arma în mină, izbi cu ea în jur, tăie un copăcel tînăr și văzu că toată treaba merge mai ușor. Căută atunci o altă cracă, pe care o spintecă la cap și băgă în despicătură lama de cremene a toporului, pe care o legă tot cu fișii de piele. Într-o prăjină fixă o lamă subțire și ascuțită de silex, făurindu-și astfel prima sulită.

Așa era înarmat Ohm. Tinerii își făuriră și ei arme asemuitoare, dar fiecare pe măsura măiestriei lui. Înarmați astfel, pătrunseră în codru, avîndu-l pe Ohm în fruntea lor.

Ohm adulmeca aerul în jurul său. Ceilalți, mergîndu-i tăcuți pe urme, făceau la fel. Cunoșteau mirosul lui Fano. Vîntul le bătea din față, aducînd tot felul de izuri ale codrului. Se apropiară cu încetul de izvorul cerbilor. Era vremea celui de-al doilea adăpat.

Erau aproape șazeci de vînători, care se răspîndiră în jurul locului, așteptîndu-și prada. Se tupilaseră la pămînt, prin tufișuri și rămăseră nemișcați.

Cînd Oooh străbătuse jumătate calea spre apus, Fano și ceata lui se apropiară de izvor. Călcau cu băgare de seamă, adulmecînd neconținut. Simțea mirosul răspîndit de trupurile ființelor cu două picioare, dar mirosul acesta se afla de la o vreme în toată pădurea. Cu toate acestea era neliniștit, căci, oricum s-ar fi întors, adulmeca mirosul acesta stăruiitor, și simțurile lui îi spuneau că e în pericol. Își aduse ceata pînă la firul de apă și, în timp ce ciutele și puii se adăpau, el sta de strajă, cu capul său minunat, împodobit de coarne puternice, ridicat drept în sus.

Deodată se iscă o larmă înfiorătoare în pădure. Zgomote asurzitoare veneau din toate direcțiile. Vînătorii săriseră în picioare urlînd și izbind cu armele lor în copacii și în tufișurile din jur. Ceata cerbilor și ciutelor rămase vreme de o clipită amețită, apoi încercă să fugă. Un grup de vînători îi tăie calea. Luă altă direcție. Zadarnic. Nici pe aici nu puteau trece. Zăpăciți, veniră înapoi la izvor, dar și în direcția asta le era tăiată calea.

Vreme de aproape o oră, ceata fu hăituită fără milă, pînă ce se angajă pe singurul făgaș liber, care ducea afară din pădure, spre buza prăpastiei.

Vinătorii, păstrînd neconținut cercul, alergau pe urmele cetei, neslăbind nici o clipă zgomotul și sporind astfel panica animalelor. Ceata izbucni afară din pădure pe terasa care domina prăpastia, dar, uluită de spațiul liber, voi să se întoarcă. Dinspre marginea pădurii urletele se auzeau însă tot mai aproape, tot mai puternice. În cele din urmă, apărură și lanțul vinătorilor, care-și agitău armele.

Ceata cerbilor începu să se rotească pe un spațiu mereu mai restrîns. În goana lor rotitoare se apropiau de buza prăpastiei, dar de fiecare dată reveneau zadarnic spre pădure.

Hăituirea dura de vreme îndelungată. Ziua amenința să se termine fără rezultat. Ohm se repezi atunci înaintea cetei de cerbi agîtîndu și toporul. Fano se oprise și el. Iși plecă fruntea cu coarnele rămuroase. Era gata să-și primească adversarul. Ohm se temea de coarnele cerbului și se oprise la oarecare distanță rotîndu și toporul. El rotea repede, mereu mai repede, pînă ce acesta îi scăpă din mîini și izbi cerbul drept în frunte, zdrobindu-i craniul. Frumosul animal se cutremură tot sub violența loviturii. Grumazul său puternic se înfioră și se prăbuși în genunchi.

Cele ce au urmat s-au întimplat atunci în cîteva clipe. O parte dintre vinători împinseră cîteva ciute pînă pe buza prăpastiei, iar bietele animale, nemaiavînd încotro, făcură saltul în gol, zdrobindu-se de stîncile ascuțite din fundul ei. Alții, care văzuseră lupta dintre Fano și Ohm, au rămas atit de uimiți de îndeminarea neasemuită a semenului lor, uitaseră să mai strige. Momentul fu folosit de grosul cetei de cerbi, care scăpă prin golul dintre vinători și dispărură în pădurea apropiată.

— Ohm ! Ohm ! își strigă vinătorul victoria.

— Ohm ! Ohm ! repetară și tovarășii săi.

Trupul lui Fano fu încărcat pe spinările lor și dus în peșterile locuite de ceata lui Hro. Alții scoaseră ciutele moarte din fundul prăpastiei. Ceata era îndestulată cu carne pentru mai multă vreme.

Ohm își luă partea sa de învingător. Coarnele rămuroase ale lui Fano erau ale lui. Intii voi să și le facă podoabă. Văzînd însă cît sînt de ascuțite și de tari, frînse cîteva ramuri și le fixă adînc în niște prăjini de lemn tare și văzu astfel că sulițele erau cu mult mai bune și mai tăioase decît cele făcute din piatră.

O dată cu lăsarea inserării sosi și grupul condus de Hro. Urcară încet poteca ce ducea spre terasa a doua, unde se aflau peșterile locuite. Nu vinaseră nimic. La vederea prăzii bogate adusă de ceata

lui Ohm au început să-și potolească și ei foamea mâncând din carnea cerbilor și a ciutelor, care era gustoasă.

Cînd se lăsă amurgul cu lumina lui cenușie, toată ceata era strînsă în peștera cea mare, în jurul grămezilor de carne proaspătă. În fața lui Hro se ridica grămada cea mai mare, căci acesta era dreptul lui de vînător priceput și stimat.

— Ohm l-a vînat pe Fano, grăi Hro încrunțat, căci auzise de întimplările după-amiezii din spusele vînătorilor. Ohm este un vînător puternic. Dar el nu l-a vînat încă pe Grizu.

Hro ținea strîns mînerul ghioagei lui de lemn și privea pieziș spre toporul cu cap greu de piatră al lui Ohm. Ar fi putut să dea cu ghioaga în tînărul vînător și să-l zdrobească, dar se temea de judecata cetei, care nu îngăduia acest lucru.

Ohm îl pîndea, la rîndul său, pe Hro, pe care-l simțea că-i e dușman. În mintea lui simplă îl prețuia totuși pe Hro și știa că, atîta vreme cît nu-l va învinge în luptă dreaptă, nu-i va putea lua locul. Și la luptă cu Hro nu putea ajunge decît după ce-l va fi doborât și el pe Grizu și-i va fi luat blana. Se ridică atunci în picioare și, rotînd toporul, strigă :

— Ohm e vînător puternic ! Hro a spus ! Ohm îl va doborî pe Grizu și-i va lua blana !

OHM ÎL DOBOARĂ PE GRIZU

Din susul întunecat al văii, de acolo unde apele clocotitoare ale riului se prăvăleau din înaltul stîncilor înspumîndu-se, începuse să bată un vînt rece și tăios. Frunzele copacilor se arămiseră și acuma se așterneau într-un strat gros pe pămînt.

Oamenii din ceata lui Hro le adunau în grabă, grămădindu-le într-un loc uscat din fundul grotelor, ca să-și facă culcuș călduros pentru vremea cînd sălbaticul Viiha, cel cu suflarea geroasă, se va năpusti de sus, de pe creste, în mantia lui albă și înghețată.

La gura peșterii făcuseră un ~~lei~~ zid din crengi și bolovani, pentru ca Viiha să nu poată pătrunde la ei atunci cînd se repezea hăulînd și rupînd crengile copacilor.

În zilele de viitor, cînd nimeni nu se încumeta să calce în omătul rece de afară, se grămădeau în colțul cel mai ferit al grotelor gemînd din cauza aspririi vremii. Bărbații, cu trupul acoperit cu păr des ca o blană, făceau un cerc în mijlocul căruia se așezau femeile și copiii. La îndemina bărbaților se aflau bolovani mari și ascuțiți, culeși din albia riului.

Cine putea să știe? Lui Grizu, cel huros, nu-i era teamă de Viiha și se trezea uneori înfometat din somnul de iarnă, pornind după pradă. Și ar fi fost vai de omul pe care l-ar fi întâlnit. Colții lui mari și albi, ca niște pumnale, l-ar fi măcinat îndată.

În peștera cea mare, ceata lui Hro se pregătea de iarnă. Într-o firidă uscată grămădiseră rădăcini și fructe, bureți și ierburi, hrana săracă pe care le-o dădea codrul milenar. Dacă în vremea caldă a lui Ooob mai găseau pe ici, pe colo resturi de carne lăsate de fiare sau vinau chiar ei cu mare greutate, în timpul iernii mîncarea era puțină, și mulți din ceată nici nu mai apucau vremea caldă. Trupurile celor care piereau era hrana celorlalți.

Hro ședea în locul cel mai ferit al peșterii. Puterea lui fără seamăn impunea respect tuturor. Din ceată nu se încumeta nimeni să-l infrunte. Și dacă se întimpla ca vreunul să se împotrivescă atunci cînd îi lua mîncarea din față, Hro miruia numai, trosnindu-și fălcile puternice leșite puțin în afară. Ochii lui scînteiau, iar răzvrătitul se trăgea temător deoparte.

Pe vale se lăsa inserarea. Șuieratul lui Viiha se întetea. Copiii scînceau tremurînd de frig și Irică, atârnați de grumajii mamelor. Ceata, o grămadă de trupuri pătrunse de aerul rece și umed al toamnei, sta ghemuită în fundul peșterii. Pînă a doua zi în zori, nici unul dintre ei nu avea să mai iasă în bezna de afară, unde erau stăpîni fără tăgadă Grizu și Hairh și Kviauu, hiena feroasă.

Cu toată întunecimea din grotă, oamenii vedeau chiar și în timpul nopții. Pereții erau ușor fosforescenți, răspîndind o vagă lumină albăstruie, care contura masele mari ce s-ar fi mișcat. Pe deschizătura mică ce fusese lăsată la gura peșterii, pătrundea lumina rece, albă a lunii, făcînd ca deosebirea între alb și negru să pară și mai tăioasă.

Deodată, printre cei din peșteră trecu un freamăt. Pînă și copiii încetară să mai scîncească. La intrarea în grotă, acolo unde erau grămădiți bușteni și bolovani, se auzea un mormăit pe care-l cunoșteau cu toții: Grizu! Ghearele de oțel ale ursului hîrșcăiau pe granitul dur; smulgînd rînd pe rînd cîte un bolovan și încă unul din întări-tura făcută de oameni. Bolovanii se rostogoleau cu zgomot de tunet peste terasa povîrnită pînă ce dădeau undeva în fundul apei.

Grizu! Venirea lui Viiha îl făcea mai fioros decît în timpul verii, căci trebuia să mînințe mai mult, mult de tot, ca să nu mai trebuiască să iasă din birlog pe timpul vișcoalelor. Și atunci cînd adușmea liințe ascunse în peșteri da năvală sfîșiind și ucigînd.

— Grizu!

Hro se ridică dintr-un salt pe picioarele groase și puternice, puțin arcuite și cu genunchii îndoiiți. Apucă în palma-i enormă un bolovan

cu vîrf ascuțit și rămase legănîndu-se ușor într-o parte și alta. Clefăia furios din fălci mirîndu-și numele.

— Hro ! Hro !

— Hro ! Hro ! strigau și ceilalți bărbați din ceată, apucînd fiecare un bolovan care le era unealtă și armă.

Femeile duseră copiii cît mai în fundul peșterii, apoi luară, la rîndu-le, pietre și reteveie groase, se așezară în spatele bărbaților, care făcuseră un semicerc.

Între timp, Grizu izbea furios zidul de stînci și trunchiuri de copaci, năruindu-l cu încetul. Capul lui enorm, de vreo jumătate de metru lungime, apăru pe neașteptate într-o gaură pe care izbutise s-o facă în perete. Scoase un mormăit furios, aproape un răget, care-i înfioră pe cei din peșteră.

— Hro ! Hro ! urlă șeful cetei, și brațul lui se destinsese brusc aruncînd bolovanul în Grizu.

Piatra vijii prin aer și izbi cu trosnet înfundat capul fiarei. Dar ursul se scutură numai, ca și cum l-ar fi atins un bondar. Capul i se trase pentru o clipită înapoi, și două labe uriașe, cu ghearele ca niște cîngi, apucară peretele zgîlțîindu-l. Stîncile se desprinseseră cu un huiet puternic și se prăvăliră peste interiorul peșterii, în care pătrunse acuma mai în voie lumina albă a lunii.

Ursul păși greoi înăuntru. Se opri vreme de cîteva clipe amețit de întuneric. Încetul cu încetul, ochii i se deprinseseră însă și începu să-și distingă adversarii. Mirosul trupurilor îi ațîța nările, iar furia lui creșcu.

Oamenii rămaseră incremeniți locului, într-o tăcere care impresionă și fiara. Temătoare de vicleșug, își plimbă capul cînd într-o parte, cînd în alta, nehotărîndu-se unde să atace.

Vinătorii cetei închiseră cercul, prinzînd ursul la mijloc. Atunci, la un semn al lui Hro, scoaseră strigăte ascuțite de luptă, care-l uluiră la început pe atacator. Drept în fața ursului se afla Hro, care-și apucase între timp ghioaga.

— Hro ! urla ceata, căutînd parcă să înspăimînte pe urs cu numele șefului, care-l mai invinsese o dată. Căci, în mintea lor, Grizu era mereu același.

Ursul se ridicase în două picioare, gata să se arunce asupra aceluia care îndrăznea să-l înfrunte. Hro își încordă brațul, își făcu vînt și izbi cu ghioaga spre capul fiarei. Dar aceasta îi lovi numai umărul, provocîndu-i o rană superficială și dureroasă, care-l înnebuni de furie. Se repezi înainte. Un luptător al cetei, care încercă să-l lovească, se prăbuși și fu strivit de labele groase ale lui Grizu. Cu o

agilitate care nici n-ar fi fost de bănuț la o asemenea matatălă, ursul trecu peste trupul celui ucis și cu un dos de labă îl trânti în pământ pe Hro. Ghioaga acestuia zbură undeva în întuneric, izbindu-se de perete.

Ceata se trase speriată înapoi, așteptînd ca Grizu să-l zdrobească pe Hro. Și atunci, după socoteala lor, nu mai aveau ce face, ci numai să aștepte judecata singerosului adversar, care avea să ia dintre ei atîta pradă cît îi era pe plac.

În clipa aceea se întîmplă însă ceva ce nu se mai întîmplase de cînd era ceata ceată. În loc ca Grizu să fie lăsat, după legea pădurii, să-și ia dreptul lui, cineva îi sări în cale, spre a-l apăra pe Hro.

— Ohm ! își strigă atacatorul numele.

Fiara uită de adversarul căzut și se îndreptă spre acela care i se ivise pe neașteptate în cale.

Oamenii din ceată prinseră din nou curaj.

— Ohm ! răcniră ei cu atîta putere, încît hăuli peștera pînă în adîncurile ei.

O ploaie de bolovani grei, mai bine și mai puțin bine țintiți, izbiră ursul, făcîndu-l să se clatine pe picioarele dinapoi, pe care se ridicase.

Ohm avea în mina dreaptă toporul de piatră fixat în despicătura unei crengi groase, care se lustruise de atîta întrebuițare. Incepu să joace sprinten în fața lui Grizu. Ursul, amețit de lovituri, era derutat de deplasările iuți ale vîntătorului. Mișcîndu-se în salturi scurte, acesta se depărtase puțin de Grizu și acuma își rotea cu repeziciune peste cap toporul de piatră. Ursul își revenise. Se năpusti furios asupra omului. Dar toporul, minuit precis, îi izbi craniul cu putere drept între ochi. Se auzi trosnetul sec al oaselor care se despicau sub izbîtură. Fiara rămase o clipă amețită, împietrită, apoi mai făcu doi, trei pași și se prăbuși horcăind într-o parte.

Ohm își apucă sulița pe care o sprijinise de un colț de stîncă la numai doi pași de teatrul luptei. Era sulița cu vîrfurile bine ascuțite făcute din ramura de corn de cerb. Se apropie de Grizu, ochi liniștit locul rămas descoperit în partea stîngă a pieptului acestuia și-și făcu vînt. Arma pătrunse cu ușurință în trupul fiarei, care rămase nemișcată.

— Ohm ! își strigă tinărul victoria.

— Ohm ! răspunseră într-un singur glas cei din ceată.

Oamenii se dădură înapoi. Ohm se apropie de cadavru și puse un picior pe el, apoi scoase un chiot prelung care răscoli străfundu-

rile peșterii. Trase de la briu un cuțit, pe care și-l făurise dintr-un os, și începu să juipoaie cu îndeminare blana ursului. Cei din ceată priviră uimiți noua unealtă, iar respectul pentru el crescă. Ohm era un vânător puternic și viteaz. Ohm îl invinsese pe Grizu cel fioros. Ohm avea unelte cum nu aveau ei și putea să le fie conducător.

În peșteră începu ospățul, cu toate că era noapte tirzie. Ceata minca oricând avea hrană. Numai Hro, care-și revenise din amețală, sta deoparte și nu gusta din hâlcile sîngerinde care fuseseră puse înaintea lui. Privirile-i piezișe nu-l mai slăbeau pe tînărul vânător, care se dovedise mai puternic decît dînsul.

Se temea de Ohm, de tinerețea și puterea lui, și mai ales de acel ceva pe care nu-l putea defini și care era inteligența acestuia, puțința sa de a crea unelte noi, folositoare cetei. Acest lucru trezi chiar și la Hro un sentiment de respect pentru Ohm, de care, bineînțeles, el nu își dădea seama.

Hro simțea că timpul lui trecuse. Poate că mîine, cînd strălucitorul Oooh se va urca din nou peste munți, va trebui să se ducă în firida cea mai adîncă a peșterii, de unde nu se va mai întoarce.

În timp ce Hro era frămîntat de gîndurile acestea, bărbații și femeile ridicau din nou baricade la intrare. Femeile se duseră apoi lingă copii, în timp ce la lumina lunii, care se înălțase de-a binelea, bărbații țineau sfat sorbind măduva din oasele ursului răpus.

Chinciți la pămînt, atenți la freamătul neconținut al codrului, din care aflau dramele sîngeroase ale nopții, hărbații se sfătuiău.

Ohm se așezase drept în fața șefului și deschise sfatul :

— Grizu a plecat iar în beznă, spuse el.

— Grizu vine iar, răspunse Hro. Grizu e puternic. Lui Grizu nu-i e frică de nimeni !

— Numai de Oooh îi e frică, spuse unul dintre vînători.

— Grizu se teme de puii lui Oooh! Haro și ceata lui sînt stăpînii valurilor care ard și ei nu se tem de Grizu. Nici de Hairh. De nici o fiară a codrului. Adu-ne de la ceata lui Haro pe puiul lui Oooh.

— Cine-l stăpînește pe puiul lui Oooh nu se teme de fiare. Cine-l stăpînește pe puiul lui Oooh nu se teme de mușcătura înghețată a lui Viha, spuse un alt bărbat din sfat.

— Adu-l pe puiul lui Oooh și fii tu șef, Ohm ! continuă altul.

Ohm privi în jur cu ochi scinteietori.

În mintea lui vedea focul pîlpîind în peștera în care Viha nu se mai încumeta să pătrundă. De mult dorea să aducă valul care arde. Alergase însă zadarnic pe urma trăsnetelor, unde credea că este vatra focului veșnic.

Odată l-a prins furtuna în codru, iar trăsnetul care căzuse în apropiere aprinse un arbore înalt. Bubuitura îl speriasse însă într-atît, încît n-a îndrăznit să-și ridice fața de la pămînt multă vreme. Cînd a trecut iurtuna, focul fusese sfîns de ploaia torențială. Acuma va aduce însă focul — îl va lua de la ceata lui Haro, care sta departe, dincolo de codru, pe cealaltă vale.

— Ceata lui Haro păzește pe puii lui Oooh ! spuse Ohm. Eiucid pe cei care se apropie de peștera în care arde focul veșnic. Ohm îl va aduce, cu toate acestea, pe puiul lui Oooh și va fi șef.

PLECAREA ÎN CODRU

În zorii celei de-a doua zi, Ohm se pregăti de plecare. Se înarmase cu două topoare de piatră tăioasă, cu un cuțit de os și sulita cu care-l doborîse pe Grizu. Pe umeri purta blana ursului, pe care și-o prinsese peste șold cu o fișle din pielea de cerb. Așa pornea să înfrunte codrul dușmănos și fiarele lui singeroase și nenumărate.

Ceata se adunase în fața peșterii și privea în tăcere, Krau, unul dintre bătrînii celei, spuse :

— Ohm, vinătorule tînăr și puternic, du-te și ne adu pe puiul lui Oooh. Strălucitorul și fierbintele Oooh te va ajuta !

Ohm se plecă în fața lui Krau, căci se temea de el. Apoi se întoarse și porni pe poteca povirnită ce ducea drept spre torentul din vale, pe care-l trecu printr-un vad cunoscut. Se afundă de partea cealaltă a văii în desișul codrului, luînd calea pe care o știa mai scurtă spre sălașul cetei lui Haro.

Cei din ceată îl urmăriră cu privirea pînă ce dispăru între copaci. Și din clipa aceea nimeni nu mai pomeni nici un cuvînt despre el, căci în mintea lor se pironise gîndul că acela care intră singur în codru nu mai găsește niciodată calea de înapoiere.

— Hro ! strigă atunci bătrînul vînător.

Adună pe vînători și plecă în căutare de pradă în susul riului, la adăpătoarea caprelor sălbatice, deoarece voia într-un fel oarecare să-și restabilească prestigiul față de ceată.

Ohm iăcu temător primii pași în penumbra de sub bolțile copacilor. În dimineața aceea de toamnă tîrzie, codrul era mai tăcut decît de obicei. Rar de se auzea cîte un icnit de pasăre întirziată prin aceste meleaguri. Numai răpitoarele treceau ici-colo cu filiiiri moi. Animalele de pradă se traseră în culcușuri și nu se iveau decît dacā erau atacate sau tulburate în timpul odihnei lor,

Ca și cum ar fi primit vești printr-o misterioasă telegrafie, Ohm prindea fiecare foșnet, fiecare susur. Simțurile lui rafinate de vietate a pădurii erau încordate la maxim, căci pericolul se putea ivi în orice clipă și din orice loc.

Acum înțelegea din trosnetul îndepărtat al crenguțelor că undeva, destul de departe în fața lui, trecuse o turmă de căprioare. Vântul îi aduse un miros aspru pe care-l știa prea bine: era al lui Hairh, tigrul cu blana târcată și groasă și cu colții ca niște pumnale. Se feri să nu-i iasă în cale.

Într-o poieniță găsi scheletul unui elan doborât în timpul nopții. Oasele albe, fără pic de carne pe ele, îi spuneau limpede: Kyiauu, hiena, și suratele ei ospătaseră aici. Apucă cu mai multă tărie lemnul sulitei și se apropie de schelet. Dintre resturile cadavrului se desprinse un șarpe cu solzi verzi, care se strecură grăbit între ierburile mai înalte din apropiere. Ohm se opri căci se temea de Siva, șarpele. Reptila sătună dispăruse. Vânătorul se ridică și porni mai departe. Se furișă cu îndeminare prin lăstăriș, iar peste trunchiurile de copaci răsturnați de furtună sărea cu ușurință.

Dormi nopțile în scorburile copacilor, ale căror deschizături le baricada cu crengi groase.

De când plecase, întunericul și lumina se schimbaseră de multe ori. Vremea era tot mai rece. Blana lui Grizu îl apăra însă de frig și ploaie. Ohm se orienta cu simțul sigur al ființei înfrățită cu codrul, mergând drept spre țintă. Ar fi putut să urce spre sălașul cetei lui Haro urmând firul apei. Știa însă că i-ar fi întilnit pe cei din ceată și ar fi fost pentru ei un vînat lesnicios. De aceea, socotise să taie de-a curmezișul pădurea, să se ascundă în apropierea sălașului și să fure prin surprindere pe puiul lui Oooh, pentru a-l aduce la ceata lui.

Într-o dimineață, vânătorul fu trezit din somn de un huiet înfiorător.

— Pericol! îi strigau toate simțurile.

Pămîntul în jur se cutremura.

Cu mușchii încordați, se roti încet în direcția din care venea zgomotul. Se auzeau trosnetul sec al lemnului frînt și un bubuit înfundat ca de furtună. Și, pe măsură ce timpul trecea, bubuitul era tot mai puternic.

Acum știa: Venea Mato, mastodontul uriaș cu colții răsuciți și enormi, și turma lui. Dacă nu fugea repede era pierdut, căci nimic nu scăpa viu de sub picioarele lor. Nimeni nu le putea sta în cale: trompele lungi îl apucau pe dușman, chiar dacă era el Grizu, și-l fărîma. Apoi îl pisălogeau cu picioarele groase ca niște arbori, de-l făcea una cu pămîntul.

Ohm adulmecă cu băgare de seamă vîntul și porni în goană, așa ca să-l aibă în spate, fugind din calea uriașilor.

Intregul codru era în fremătare, căci trecerea mastodonților lui Mato spre locurile de iernat înspăimînta toate vietățile. Fugeau turmele de cerbi și căprioare, fugeau hienele, urșii și chiar și tigrii fioroși. Elanii și zimbrii nu se mai temeau de atacurile fiarelor, căci toate ființele pădurii se aflau în același pericol.

Ohm își dădu seama că de și-ar fi continuat goana ar fi căzut mai devreme sau mai târziu din cauza oboselii și atunci ar fi fost pierdut. Dacă scăpa de Mato, nu scăpa de fiarele celelalte. Căută un loc unde să se refugieze. Văzu în inima pădurii o stîncă înaltă și atît de groasă încît n-ar fi putut să fie dărîmată nici de mastodonți. Apucîndu-se cu degetele lui puternice și mobile și sprijinîndu-se pe tălpile picioarelor, se cățăra pînă în vîrf. De acolo vedea pădurea pe o distanță destul de mare.

Un praf subțire, întocmai unui fum, stîrnit de turma mastodonților aflată în iureș plutea peste arbori. Bubuitul se apropia, și Ohm simțea, chiar și pe stîncă, vibrațiile tropotului turmei de mastodonți.

Iată-i ! Coloși de culoare cenușiu-roșcată, ca niște frînturi de munte puse pe patru arbori rotunzi și groși. Capetele uriașe păreau ele inele niște stînci din care ieșeau colții de fildeș enormi și răsuciți și trompa lungă de cîtiva metri, ca un trunchi de copac rugos și în continuă mișcare. Și monștrii aceștia erau acoperiți cu un păr des, menit să-i apere și pe ei de mușcăturile viforosului Viiha. În goana lor nebună, mastodonții dărîmau în cale copacii mai tineri și dacā se întimpla ca unul mai bătrîn să le opună rezistență îl apucau cu trompele și-l smulgeau cu rădăcină cu tot, aruncîndu-l în lături.

Turma trecu vreme îndelungată. Se apropia inserarea. Ohm știa că nu poate rămîne pe vîrfurile stîncii deoarece, de-ar fi fost atacat, n-ar fi avut unde să se refugieze, ci numai să sară în gol. Coborî în pădurea devastată, pe unde trecuseră uriașii. Pășea cu băgare de seamă. Auzi un scîncet. Era ca un plîns de copil și totuși nu era al unui pui de om. Își încordă auzul, apucă cu tărie coada toporului de piatră și se îndreptă spre izvorul sunetului.

Găsi o vizuină de lup pe care mastodonții o dărîmaseră cu totul în trecerea lor. Lupoaica și cei șase pui ai săi erau în ciuită, amestecați cu pămîntul clisos. Numai doi pui scăpaseră cu viață ! Ohm îi apucă și-i privi de aproape. Intii se bucură că are de mincare. Apoi îi fulgeră prin minte un gînd năstrușnic : luă puii și-i băgă la pieptul său, în blana de urs. Găsi ceva mai încolo cadavrul proaspăt al unei ciute. Își tăie cu cuțitul cîteva hălci de carne, pe care le mestecă cu satisfacție. Luă apoi altă bucată de carne, pe care o fărîmiță bine în gură, și o vîri cu incetul în gura puilor de lup, așa cum văzuse că fac și femeile cu puii lor de om. Se cățăra apoi pe craca înaltă a unui copac, își aranjă culcușul și adormi.

LUPTA CU HAIH

Instinctul de vânător al lui Ohm îi spunea că se apropiase de-a binelea de sălașul cetei lui Haro. Într-o dimineață văzu iarba călcată de o labă nu prea mare. Urmele ghearelor arătau că pe aici trecuseră oameni. Se plecă și mirosi locul. Era așa. Era miros de om, dar nu de om pe care-l cunoștea.

Soarele lucea peste pădure, aruncînd ici-colo pete aurii și tremurătoare pe frunzele căzute. Într-un tufiș de alun mai rămăseseră roade bune de mîncat. Inghiți lacom miezul dulce, după care bău apă dintr-un șipot care izvora la rădăcina unui stejar.

Vremea avea o răbufnire vărătică. Aerul se încălzise ușor. Miresmele dospite ale pădurii se ridicau întocmai ca la începutul toamnei. În zilele îndelungate petrecute în inima codrului, Ohm se obișnuise cu viața agitată și plină de pericole și înțelese că le poate dovedi. Între înaintașii săi, care sălășluiseră în culcușurile din copaci, lipsiți de arme și unelte, și el, locuitor al cavernelor, era o deosebire uriașă.

Apropierea sălașului lui Haro îl făcea să devină acum și mai prudent decît fusese pînă atunci. Simțea în cei din ceata adversă dușmani de egală forță cu el. Și, fără să-i fie limpede că ceea ce îi apropia era putința de a gîndi, simțea totuși că între ei nu era vorba de o confruntare a forței fizice.

Ceva se schimbase și în înfățișarea codrului. Copacii erau ceva mai rari. Se vedeau poteci care duceau în toate direcțiile. Vîntul nu-i aducea însă nici un zgomot care să-i semnaleze apropierea iminentă a sălașului.

Deodată pădurea prinse să se agite. O neliniște, nedefinită încă pentru vînător, plutea în aer. Ajunsesse într-o poieniță. Se refugie imediat la marginea ei, la adăpostul arborilor.

O ciută străbătu ca fulgerul poiana. Apoi încă una și încă una. Ohm se infioră. Își pregăti armele pentru luptă. Luă cei doi pui de lup și-i puse într-o scorbură înaltă, ca să fie feriți, și apoi stătu la pîndă ca să vadă din ce parte vine primejdia.

Încercă să adulmece, dar aerul greu și încălzit al pădurii nu-i spunea de data asta mai nimic. Nici vîntul nu bătea.

De undeva, din adîncul pădurii, din direcția din care veniseră ciutele, răsună atunci un țipăt pătrunzător. Nu era strigătul unui animal în primejdie, ci mai mult un strigăt, ca de moarte.

Ohm își încordă auzul. Strigătul răsună din nou. Acuma își dete seama de unde venea. Îl recunoscuse chiar. Era strigătul unui om, al unei femei. Se îndreptă repede, dar cu băgare de seamă într-*acolo*. În mîna dreaptă purta sulița cu vîrf ascuțit de corn, iar în stînga unul din topoarele de piatră. Minuia de altfel cu aceeași îndeminare

armele și uneltele cu dreapta și cu stînga. În codru se făcuse din nou liniște. Cu toate acestea, Ohm se îndrepta sigur spre locul de unde auzise țipătul de restriște, minat de instinct.

Un alt luminiș. În prima clipită îi păru gol. Dar nu era. Iată, spre marginea lui, lingă un copac zăcea ghemuită o ființă. O femeie. Privirile ei înspăimîntate erau îndreptate spre centrul luminișului, acolo unde era iarba mai deasă, mai înaltă.

Ohm privi și el într-acolo! Hairh! Tigrul, crud și fără cruțare, spaima codrilor și a oamenilor, sta ghemuit ca un ghemotoc uriaș și târcat. Spinarea îi era rotunjită și coada lui puternică plesnea, șuierînd într-o parte și alta, culcînd iarba. Colții feroși, lungi și albi îi străluceau în soare de o parte și de alta a botului.

Tigrul se pregătea să sară. Nici n-ar fi avut nevoie de mai mult decît un singur salt spre a sfișia femeia, încremenită de groază, din fața lui. Era o femeie din ceata lui Haro. Ce căuta ea singură în pădure? Ohm cercetă cu repeziciune împrejurimea: poate că erau și luptători ai cetei dușmane. Nu! Nu era nimeni!

Hairh scoase un răget adînc, și blana târcată i se încreți pe spinare. Femeia răspunse cu un nou strigăt ascuțit și răscolitor, ce izbuti o dată mai mult să intimideze fiara.

Căscă larg botul, și cele patru custure ale colților străluciră în soarele dimineții.

Ohm cunoștea legea codrului. Prada era a celui mai tare. Ar fi putut să se retragă încetinel și să lase femeia pe seama lui Hairh. Era cît pe ce s-o facă, și, cu toate acestea, ceva de neînțeles pentru el îl țintuia locului. Și acest ceva nu era decît faptul că acea ființă era om ca și el care înfrunta primejdiile codrului neospitalier, care împreună cu alți semeni lupta pentru a smulge naturii vitrege puținele mijloace de trai.

Impins de un imbold mai puternic decît instinctul lui de conservare, Ohm se apropie încet de locul unde se afla femeia, și în clipa în care era gata să sară înaintea tigrului izbucni cu un urlet care ar fi înspăimîntat pe oricine.

Surprinsă, fiara se opri pentru o clipă din salt.

— Ohm i răcni vîntorul rotîndu-și toporul de piatră, în timp ce vârful sulitei îl ținea îndreptat spre fiară.

Tigrul se ghemui și mai mult. Ghearele lui puternice scurmau pămîntul, în timp ce mușchii i se încordau pentru salt. Dar Ohm prevăzuse cu o frîntură de secundă mai devreme intenția fiarei și făcu o săritură puternică într-o parte.

Tigrul trecu în zbor pe lingă el și căzu pe locul unde se afla cu puțin mai înainte vîntorul. Dar în clipa în care era aproape să atingă pămîntul, simți o arsură în coaste. Ceva străin îi pătrunse trupul muscular și se fixase în el, pricinuindu-i mai mult spaimă decît

durere. Era sulița vînătorului, pe care acesta o aruncase cu vigoare și care-și nimerise ținta, fără să rănească însă mortal bestia.

Hairh se întoarse, de data aceasta greoi, căci arma înfiptă în el îl stingherea. Răgetul lui de furie cutremură pădurea. Iși căută din ochi adversarul și, cînd îl văzu, se pregăti din nou să sară asupra-i.

Ohm îl aștepta. La răgetul tigrului, răspunse și el cu un răcnet puternic și începu să rotească cu repeziciune toporul de piatră, pe care-l avea în mînă. Și, mai înainte ca tigrul să se fi putut desprinde de la pămînt, cremenea ascuțită îi despică craniul, lungindu-l. Apucînd cel de-al doilea topor, pe care-l purta atîrnat la brîu, Ohm se apropie de fiară și o slrși. Labele cu ghearele curbate și oțelite mai scormoniră vreme de cîteva secunde locul din jur, apoi rămaseră nemișcate. Ohm îl învinsese și pe Hairh ! Iși adună armele și se întoarse spre locul unde se afla femeia.

Aceasta nu-și revenise încă din spaimă. Se ghemuise la pămînt.

Dar Ohm se oprise la cîteva pași și o privi. Îi dădu tîrcoale la oarecare distanță, apoi se depărtă ca și cum nici n-ar fi fost pe acolo, se apropie de cadavrul tigrului și începu să-l jupoaie.

Revenindu-și, femeia ridică încet ochii privind printre gene. Se înalță și se duse încet alături de vînătorul acela puternic și necunoscut. Fără să scoată un sunet, îngenunche și începu să ajute la jupuit. Atunci Ohm o privi.

— Uha ! spuse ea.

— Ohm ! spuse vînătorul. Apoi o întrebă : Unde sînt războinicii din ceată ? căci se temea să nu fie surprins de ei.

— Sînt departe ! spuse Uha. Au plecat de la sălaș. Puiul lui Oooh a fugit de la noi. A venit vîntul mare și a doborît copacii. Vîntul mare a adus apele în sălaș și l-au înecat pe puiul lui Oooh. Eu am fugit în codru și n-am mai găsit drumul înapoi..

— Puiul lui Oooh a fugit ! Puiul lui Oooh a fugit ! îi trecu prin mînte lui Ohm. Ceata lui Haro a plecat departe ca să caute un sălaș mai bun. Eu am plecat să chem puiul lui Oooh și m-am rătăcit de ceată.

După o tăcere destul de îndelungată, Ohm se adresă femeii :

— De unde l-ați luat voi pe puiul lui Oooh ?

— Oooh strălucitorul a coborît într-un copac, spuse cu glas încet și temător femeia. Noi l-am prins în virful unei crăci uscate. Și de atunci, zi și noapte, femeile din ceată i-au dat de mîncare crengi și

lemne, pe care puiul lui Oooh le mistuie. Dar apa l-a gonit pe puiul lui Oooh !

— Și nu știi să-l chemi înapoi ? întrebă Ohm.

Femeia privi speriată în jur :

— Taci ! apoi grăi abia șoptit : Știu ! Dar e greu, foarte greu. L-am chemat, dar Oooh a urcat peste munte și a pierit și a venit și iar a pierit, așa de multe, de multe ori, dar pe puiul lui nu ni l-a mai dat.

— Să-l chemăm împreună, spuse Ohm. Pe urmă mergi cu mine la ceata mea. N-o să-ți facă nimeni rău. Eu sînt Ohm, vînătorul.

— Merg cu tine, consimți femeia.

OHM CUCEREȘTE FOCUL

Ohm știa că atunci cînd se apropia domnia lui Viiha, cel cu suflarea de gheață, Oooh se arată tot mai puțin pe cer, că atunci cînd norii plumburii acoperă bolta nu se mai văd lînușoarele de foc, și Oooh nu mai aprinde copacii. Ploile reci, mărunte și pătrunzătoare de toamnă erau fără trăsnete și fulgere. De aceea, el se bizuia numai pe știința pe care spunea că o are Uha, știință care în mintea lui se lega de fapte pe care nu le pricepea.

În noaptea după uciderea lui Hairh își făcuseră un adăpost în scorbura imensă a unui copac. Hienle linoase dădură tîrcoale adăpostului, dar sulîța lui Ohm le ținea la respect. Nu le fu frig, căci blana lui Grizu și aceea a tigrlui erau mari și-i lereau de pișcătura rece a nopții de toamnă, care mergea spre sfîrșit.

A doua zi, Ohm se trezi înainte cu mult de răsăritul soarelui și o trezi pe femeie.

— Să-l chemăm pe puiul lui Oooh !

-- Nu se poate încă, spuse aceasta. Răsullarea umedă a ceții mai așterne văluri străvezii prin viroage și văiuge. Nu-l putem chema pe puiul lui Oooh decît atunci cînd soarelucitorul e pe cer, iar lemnul de care avem nevoie e uscat.

Rămaseră în apropierea poieniței unde se luptase Ohm cu tigrlul, căci numai în asemenea loc îi place lui Oooh să lumineze. Uha curăță un loc de ierburile înalte și încă pline de sevă, astfel încît pămîntul apăru chilug. Îl bătători și făcu un fel de vatră. După aceea, începură să cutreiere pădurea prin apropiere, căutînd un lemn putred și nepătruns de umezeală și o creangă tare și uscată. Crengii îi făcură virf subțire și ascuțit.

Cînd soarele se ridică de-a binelea, Uha ingenunche în fața vetei pe care o făcuse. Puse pe jos lemnul putred și-l fixă într-un soi

de groșiță exact pe măsura lui. Creanga uscată începu s-o plimbe mereu mai repede pe suprafața lemnului putred, frecînd-o tocmai atît cît era nevoie să fie în permanent contact.

— Oooh, Oooh. puternicurile și strălucitorule, gindea Ohm, trinite ne pe puiul tau, care nu se teme de Viiha, înghețatul, nici de fiarele pădurii !

— Oooh ! Oooh ! gemea Uha.

Miinile femeii plimbau repede și geostenit creanga uscată și ascuțită peste lemnul putred, care se înfierbița încetul cu încetul. Mirosul înțepător, caracteristic al lemnului care dă să se aprindă, începuse să le gidile nările.

Cesurile treceau încet. Pe fața femeii începu să curgă sudoarea. Ohm, fascinat de jocul neconținut al lemnului, nu se mișca de lingă ea. Un fum subțire și lirav, aproape imperceptibil, începu să se înfiripe din cînd în cînd în punctul de contact al lemnului. Dar de flacără nu se vedea nici o urmă.

Veni amiaza. Cei doi se aflau tot îngenuncheați în fața micuței vatre. Munceau tot mai stăruitor, căci știau că nu vor putea să continue și în timpul nopții, cînd ar fi fost cu siguranță sfișiați de fiare. Și dacă intrerupeau treaba, a doua zi trebuiau să reia totul de la început. Tirziu, cînd soarele sta să apună, iar poiana se cufundase în lumina roză-arămie a scăpătatului, Uha, fără să oprească nici o clipă jocul miinilor, se adresă bărbatului :

— Stringe repede iarbă uscată, crenguțe subțiri și lemne uscate. Puiul lui Oooh se apropie.

Bărbatul se execută fără crîcnire.

Din lemnul putred, fumul înțepător se ridica tot mai dens. Femeia muncea din răsputeri, căci o singură clipă de oprire ar fi zădărnicit totul. Mișcările uluitor de repezi pe care le făcea erau însoțite de gemete neconținute. În cele din urmă, o flăcărăie plăpîndă izbucni în lemnul putred. Uha puse degrabă citeva fire de iarbă uscată lingă flăcărăia care se mări. Apoi întefi focul punînd mereu mai multă iarbă și citeva crenguțe. Flacără jucăușă începu să arunce pilpiiri în jur. Citeva lemne o întăriră, și în scurtă vreme, în mijlocul poienii, ardea un foc viu, care lumina întunecimea ce se lăsase între timp.

Femeia și bărbatul se apropiară atunci de foc.

— Oooh ! Oooh ! Strălucitorule, bine ai venit între noi !

Ohm tăie în grabă cu toporul lui de piatră o mulțime de copaci rășinoși care se aflau prin apropiere, astfel încît focul puternic începu să dogorească. Iși făcu provizii de lemne pentru întreaga noapte, pe care o petrecură păzînd flacără atît de greu cucerită.

Fiarele pădurii petrecură însă o noapte de spaimă. Hienele, temute și urite, dădeau tircoale focului, dar fugeau înspăimîntate atunci

cînd Ohm arunca după ele cu tăciuni aprinși. Din celelalte fiare nu se arăta nici una. Zorii îi găsiră lingă un foc viu.

Ohm se ridică solemn în picioare. Cu toporul într-o mîină și ghioaga în cealaltă începu să se rotească în jurul focului. Făcea salturi mari, se rotea pe loc, o pornea apoi mai departe, voind să-și arate în felul acesta bucuria de a fi stăpinul focului și al tuturor fiarelor din pădure. Gesturile lui erau acelea ale unei ființe care nu se teme de nimic. Repezea sulita înainte, rotea toporul peste cap, strigînd cadențat din răspuneri :

— Ohm ! Ohm !

Femeia îl privi o clipă uimită, apoi, ca împinsă de un imbold lăuntric, prinse să se învîrtească și ea. Și astfel, în inima codrului fără sfîrșit, cuceritori ai bunului care avea să se dovedească cel mai prețios pentru ei și urmașii lor, cei doi își manifestară bucuria succesului prin primul dans.

Înainte de a pleca înapoi, la ceată, Ohm își aduse aminte de cei doi pui de lup pe care-i lăsase în scorbura din apropierea poienitei, unde se oprise prima dată. Îi aduse în grabă și-i dădu femeji. Această voi să-iucidă ca să-î mănince.

— Nu ! spuse Ohm. Puii rămin și cresc la ceată.

Femeia ceru atunci lui Ohm o creangă dreaptă, o curăță de coajă și înfipse în ea bucăți de carne din provizia făcută de vîntor. Intinse carnea peste jeratic, și în curînd mirosul cărnii fripte gidilă nările lui Ohm. La început gustă în silă, căci era obișnuit numai cu carne crudă, dar dădu curînd de gustul nou și se bucură.

Ohm pregăti o legătură de crengi rășinoase de conifere pe care o luă în spinare. Erau făcliile care aveau să poarte pe puiul lui Oool pină la ceată. Noaptea, cînd poposeau, se înconjurau cu un cerc de foc, pe care-l mențineau pină în zori, cînd porneau mai departe.

Frigul devenise din ce în ce mai aspru în ultimele zile. Dar Ohm nu se mai temea de Viha, după cum se simțea mai tare decît toate viețările pădurii.

*

* * *

Din noaptea în care cucerise focul, Uha și Ohm fuseseră urmăriți pas cu pas de cîteva umbre, care știau să se ferească din calea vîntului ca să nu-i trădeze și să calce fără zgomot. Erau trei vîntori din ceata lui Haro.

Ceata lor pornise speriată din grotle unde-și aveau sătașul, în care flacăra caldă a puiului lui Oool nu mai izgonea beznele și frigul. Dar din prima zi a migrațiunii spre alte locuri, unde sperau să afle hrană mai îmbelșugată, fură atacați de fiare și decumați.

Numai acești trei vânători izbutiseră să scape și să se refugieze în codru. Aici dădură peste Uha și Ohm, care cuceriseră din nou focul.

Ohm știa că e ultima noapte pe care o mai petreceau în inima codrului. Mirosul său fin îi semnalase din bătaia vântului apropierea aerului umez al râului care nu mai era departe. Instinctul lui îi dicta însă să fie cu băgare de seamă, căci pericolele codrului nu puteau fi înlăturate toate cu ajutorul lui Oooh. De aceea, noapte de noapte, își organiza culcușul astfel ca să nu poată fi atacat.

Vânătorii lui Haro erau infometați. Ei o recunoscuseră însă pe Uha și văzuseră că izbutise să-l readucă pe puiul lui Oooh. Și atunci se ivi în mintea lor gândul să refacă ceata. Vânătorul străin trebuia să vină cu ei, iar Uha să revină în mica lor ceată ca unica femeie. Aveau să mai răpească femei și de la alte cete. Chiar de la ceata lui Hro.

În toial nopții se apropiară pe furiș de focul întrăținut de Uha.

— Uha ! strigară încet.

Femeia tresări. I se păru că glasul venise din inima focului și aruncă grăbită o mină de găteje pe flăcără. O lumină vie se răspindi pentru câteva minute în jur. Și la lumina ei Uha recunoscă pe vânătorii din ceata ei, de care se rătăcise în codrul unde Hairh tigrul nu ierta pe nimeni. Il trezi pe Ohm. Acesta sări imediat în picioare, cu sulita și toporul în mină.

— Noi sintem vânătorii lui Haro ! strigară cei trei. Uha e femeia noastră. Uha trebuie să vină la ceată !

— Eu sint Ohm, vânătorul cel puternic, care l-a învins pe Grizu și pe Hairh ! răspunse plin de demnitate Ohm. Iată blămurile lor, care mă încălzesc. Pe Uha i-am cucerit-o lui Hairh, în luptă dreaptă, în inima codrului. Uha nu mai e a lui Haro, Uha e a lui Ohm !

Vânătorii nu îndrăzneau să se apropie de cercul de foc, căci focul nu putea fi cucerit decit în luptă dreaptă.

În timpul discuției, însă, focul începuse să se stingă. Kviawu, hiona, și suratele ei prinseră curaj și se apropiară pe furiș de locul unde se aflau oamenii. Cei trei vânători, aflați dincolo de cercul de foc, erau mai expuși. Atacul iarelor se produse pe neașteptate. Intimidate totuși de lumina jeraticului, nu izbutiră să doboare pe nici unul.

Vânătorii lui Haro erau speriați. Armele le erau slabe : niște reteveie, așa cum aveau și cei din ceata lui Hro. Noaptea, cu filkiirile ei misterioase, îi făcea să nu se simtă siguri de ei. Și nici înăuntrul cercului de foc nu puteau trece.

Uha puse în grabă lemne pe foc, iar flăcările se înălțară spre cerul de păcură. Hienele se adunaseră grămadă, înnebunite de foame

și de furie. În clipa următoare erau gata să se arunce asupra vânătorilor lui Haro și să-i sfișie.

Ohm stătu o clipă la indoială. Dincolo de cercul de foc erau trei ființe. Atunci se aprinse în mintea lui luminița aceea vie care-l făcu să înțeleagă că acolo, în inima codrului, se aflau trei semeni de-ai lui în fața unui dușman comun: Kviauu, hiena.

Intr-o fulgerare puse mina pe lemne aprinse și tăciuni și începu să arunce spre ceata hienelor, care se dădură cu urlete lioroase înapoi. Făcu un salt peste foc. O hienă sări spre unul dintre vânători, dar sulita lui Ohm i se infipse în grunaz, ucigînd-o pe loc.

— Ohm ! își strigă victoria vânătorul.

— Ohm ! răcniră și cei trei din ceata lui Haro, infierbîntați de luptă.

Hienele, intimidată, nu îndrăzniră pentru moment să mai atace.

— Veniți ! strigă Ohm celor trei și sări înapoi, înăuntrul cercului de foc.

Vânătorii lui Haro îl urinară. Ajunși însă la adăpost, își aruncară rețelele.

— Voi nu mai sinteți din ceata lui Haro, le spuse Ohm. Voi sinteți din ceata lui Ohm !

— Sintem din ceata lui Ohm, răspunseră vânătorii.

OHM, STĂPÎNUL CODRULUI

Pentru ceata lui Hro, ca și pentru toate vietățile pădurii, începuse vremea grea a domniei lui Viilha, cel cu suflarea de gheață.

Intr-un înserat, cînd ceata lui Hro se pregătea să se retragă în peșteră, apăru la poalele codrului Ohm, urmat de Uha și de cei trei vânători străini. Toți purtau în mîini făclii aprinse. Urcară încet panta povirnită care ducea la peșteră. În druinul lor, oamenii se retrăgeau uimiți.

Ceata nu-și arătă în nici un fel bucuria, atît de uluită era de cele ce vedea. Bătrînii, puțin speriați de apropierea focului, se trăseră mai spre fundul peșterii, în jurul lui Hro. Pe el îl aștepta acuma lupta cu Ohm sau să plece singur în codrul cel fără de sfîrșit.

Vânătorii se adunaseră în jurul lui Ohm. Cu toții simțeau că ceata nu va mai fi condusă de Hro, ci de Ohm, acela care învinsese fiarele pădurii, care le adusese focul, pe puiul soarelui, al lui Oooh cel strălucitor.

Pe piatra cea mare din mijlocul peșterii, Uha făcu un rug. Oamenii adunară în grabă lemne ca să aibă pentru tot timpul nopții.

Lumina vie polei pereții grotei, care erau ușor fosforescenți. În jurul rugului se răspindea o căldură plăcută, care iradia pînă în colțurile cele mai îndepărtate. Copiii încelaseră să mai scincească și chiar bătrînii se apropiară, pas cu pas, spre a se bucura de binelăcerile focului.

În fața rugului, care ardea cu flacără vie, bătrînul Krau chemă bărbații la sfat.

Ohm sta în picioare. Era înlășurat în blana lui Hairh. În ochii cetei părea măreț, de neînvinc.

— Ohm l-a învins pe Grizu ! începuse el.

— Ohm ! strigară vînătorii tineri din ceată, agitîndu-și topoarele de piatră făcute după modelul toporului lui Ohm.

— Ohm !-a învins pe Hairh ! mai spuse el.

— Ohm !-a învins pe Hairh ! repetară vînătorii.

— Ohm l-a adus pe puiul lui Oooh, care nu va mai pleca de la noi.

— Ohm e vînătorul cel mai puternic, Ohm este stăpînul codrului !

— Ohm este stăpînul codrului, strigară vînătorii.

— Hro este stăpînul codrului ! se auzi atunci glasul furios al lui Hro.

— Hro ! Hro ! scoase el strigătul de luptă, chemînd ceata alături de el.

Nu-i răspunse nimeni.

— Ohm ! strigă atunci vînătorul cel tînăr ridicînd spre bolta peșterii brațele înarmate cu sulița cu virf de corn și toporul de piatră măiestrit legat.

— Ohm ! răspunseră cu toții într-un glas.

În jurul lui Hro nu mai rămase nimeni. Nici chiar bătrînii.

Hro căută să se retragă spre iundul peșterii, dar se răzgîndi și porni încet spre intrarea peșterii.

Afară era noapte neagră de iarnă. Viiha, cu suflarea de gheață, șuiera de sus, dinspre culmi, aducînd prima fulguire. Hro se mai întoarse o dată, apoi porni, cu pasul lui greu și legănat, spre geana întunecată a codrului, din care se auzea urletul fioros și neiertător al fiarelor. Din pragul peșterii, Ohm, înconjurat de vînători, îi privi mișcările și îl chemă înapoi la ceată.

Bărbații ridicară în grabă baricada de la intrarea peșterii mari, așa ca Viiha să nu poată pătrunde înăuntru. Fiarele, atrase de mirosul de trupuri, nu se încumetară să atace peștera în mijlocul căreia ardea viu focul. Ohm își puse armele alături.

— Uha va fi păzitoarea focului ! spuse el cu glas tare,
Femeia se ridică de la locul ei și se apropie de vatră.

— Asta e ceata lui Ohm, mai spuse el. Ohm, stăpinul codrului.

Se culcă în fața focului, pe blana tigrului, și privi în flăcările
dătătoare de viață. I se părea că vede în pilpiirile lor zori noi pentru
ceata sa,

E P I L O G

Peștera în care se adăpostea ceata lui Ohm deveni în curînd ne-
încăpătoare. Oamenii ieșiră pe terasele din fața ei, ocupară toate
grotele care puteau fi locuite. Unelte noi, arme noi îi ajutară să
cucerească treptat tot locul din jur.

Într-o zi, pămîntul își scutură spinarea uriașă. Munții se clătinară.
În peștera de pe terasa superioară nu mai locuia de mult nimeni.

Stînci uriașe și bolovani porniră în rostogol, închizîndu-i intrarea,
ferecînd în interior urmele vieții acelor care au fost strămoșii oa-
menilor, păstrîndu-le pină în zilele noastre.

— SFIRȘIT —

CUVÎNT LĂMURITOR

Partea a doua a povestirii — „Lupta pentru foc” — se petrece cu sute de mii de ani înainte de erei noastre. O precizare a epocii nu e cu putință, deoarece în momentul de față datarea în arheologie este unevoioasă, deși sint perspective ca prin metode noi, cum ar fi cercetarea radiușilor carbonului 14, să se ajungă la fixarea în timp mai sigură a epocilor.

Ceea ce este esențial, însă, e că în descrierea vieții oamenilor străvechi ne-am bizuit pe date riguros științifice, culese din rezultatele cercetărilor făcute la noi și în alte țări. Desigur, însă, că evoluția nu a cunoscut ritmul rapid, am spune cinematografic, care reiese din desfășurarea acțiunii. Între ceata condusă de Hro și aceea condusă de Ohm este un spațiu de timp care se poate întinde pe zeci și chiar sute de mii de ani. Fiecare pas înainte făcut de primii oameni a însemnat milenii și milenii de eforturi, de încercări adesea neîncununate de succes, dar care au dus în cele din urmă la victoria omului. De asemenea, între ființa care nu stăpinea focul și omul care a știut să-și făurească unealta care să-l producă se întind alte sute de mii de ani. Trecerea de la viața în pădure la locuirea în caverne a însemnat un pas uriaș pentru oameni, dar un pas care s-a și desfășurat într-un răstimp uriaș.

Paralel cu progresul mijloacelor de producere a celor necesare traiului a evoluat și dezvoltarea intelectuală a individului. Reprezentarea forțelor naturii, ivirea unor idei despre viață, s-au produs în timp și presupune o elaborare înceată, migdloasă. Nu e același Hro, cel care a trăit cu ceata în păduri, cu acela din caverne, ci un urmaș oarecare, care va fi trăit poate peste multe zeci de mii de ani.

Este lesne de înțeles însă că o asemenea îndelungată perioadă din preistoria umanității n-am fi putut s-o cuprindem în spațiul unei povestiri dacă n-am fi recurs la o convenție artistică prin care să sintetizăm cîteva sute de mii de ani în cîteva zeci de pagini. De aceea, în această lucrare, am folosit într-un fel metoda cinematografilei, care redă dezvoltarea unei flori în cîteva secunde sau minute, înlănțuind imagini despărțite de zile sau chiar de săptămîni de evoluție.

Facem precizările de mai sus tocmai pentru a ușura înțelegerea justă a strădaniilor noastre.

AI. CALISTRAT

F O C

ORIZONTAL :

1) Arhipelag în sudul Americii de Sud. 2) Ars înăbușit, fără flacără și cu fum — Bucată (pop). 3) Lene! — Iți cîntă de foc și inimă albastră — A ofensa. 4) Ceată — Oraș în Franța. 5) O anumită... zi! — Stă pe... ochi, sub flăcără! 6) Înainte — personaj mitologic care în înclupuirea oamenilor vechi a răpit focul din cer spre a-l duce oamenilor pe pămînt. 7) Notă muzicală — Descoperitorii unui „foc” celebru — Aur (pop). 8) Sînt bune... de pastramă — Împreună cu umnarul și iasca producea foc — Reuni! 9) Înflăcărătă — Exclamație din poeziile populare. 10) Descărcări electrice însoțite de fulgere și lunete puternice — Gîrlă de chefal. 11) Aruncătoare de foc ucigător — Locuința aceluia pe care mitologia greacă îl socotea deținătorul trăsnetului. 12) Tot (mold.) — Viermi — Reuni! 13) Acum (mold.) — A hăuli — Ion cu sarcină negativă 14) Ca focul — Scriitor sovietic, autorul lucrării științifice „De la focurile de semnalizare, la radio” — Poet român, autorul poeziei „Flăcări pe culmi”. 15) Autorul romanului „Arhipelagul în flăcări”. — Orașul în care s-a aprins prima oară flacăra olimpică.

Flacără produsă de un scurtcircuit — Foc la... inimă (mold.) — Cărbuni aprinși. 2) Armă de foc — A speria — Culoare. 3) Antemeridian — Se coace în cuptoarele din... Transivaria — Încărcătura unor anumite arme de foc. 4) Pe ea se formează focarul razelor de lumină la ochiul normal (pl.) — Nume masculin — Oraș antic în Chaldeea. 5) Incet-încet — Armă de foc folosită prima oară în Spania, la Grenada. 6) Trădată de aristocrația franceză, a căzut în mina englezilor, care acuzând-o de vrăjitorie, au ars-o pe rug — Mașina în care se introduc piesele înroșite spre a li se da o anumită formă prin presare (pl.) — Intrare (pop.) 7) Strălucește în constelația Argus — Încinerează. 8) Crud — Niște lei zăpăciți! — O bronza pe Cleopatra! 9) Odinioară (abr.) — Vatra focului (pl.) — Mamă (mold.). 10) Cele două părți obținute prin tăierea sferei cu un plan — Pământul, apa, aerul și focul erau singurele din care credeau cei antici că sînt făcute toate celelalte substanțe. 11) Cetate de foc — Localitate în Olanda — Atom încărcat cu electricitate. 12) Prin ardere, ne dă lumină și căldură — E strîns legată de practică (pl.) — Oraș ce ardea în uordurile unei lire din mina unui împărat nebun. 13) Monștrii basmelor, ce scot lăcări pe nări — Țara în care a explodat prima oară praful de pușcă.

Cu prilejul

ANULUI NOU

*redacția colecției noastre urează
tuturor cititorilor ei multă sănătate
și succese în muncă, pentru obști-
nerea a noi victorii în construirea
socialismului în scumpă noastră
patrie*

Procurati-vă

lei 10

SE GASEȘTE LA DEBITELE O. C. L

2
0
1
2

prelucrare
&

editor

Costin Teo Graur

I.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltulală, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

dandher
flash_gordon
evlgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
oollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
ftzikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșelal)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU